

**MURAT
YAYINLARI**

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI
ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ TESTİ**

SOSYAL BİLGİLER

**DENEME TG-2
ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI**

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

ÇÖZÜMLER

1. **C** Hikâyeci tarih yazıcılığının önemli bir özelliği yer ve tarih vermesidir. Zira bu yönü ile masallardan ayrılmaktadır. İlk önemli temsilcisi Herodotos'tur. Herodotos tarihi "tanık olunan ve haber alınan şeylerin anlatılması" olarak tanımlanmıştır.
2. **A** Sümer hukuk sistemi, dönemin koşullarında Sami kökenli topluluklarına göre daha ılımlıdır. Talion yani "kısasa kısas" uygulaması yoktur. Uyarı; Rahip - kral uygulamasında kral aynı zamanda dini ve yargısal yetkilere sahip kişidir. Bu kavram çoğu zaman "tanrı – kral" anlayışı ile karıştırılmaktadır. Tanrı kral anlayışında kral aynı zamanda Tanrıdır. (Örneğin, eski Mısır'da Firavun aynı zamanda Tanrı olarak da görülmüştür)
3. **D** Ayukı – "hükümet" demektir.
4. **C** "Kubbet'üs Sahra" Emevi halifesi Abdülmelik döneminde Kudüs'te inşa edilmiştir.
5. **B** Halife Mutasım'ın, Türklerin Araplarla karışık askeri özelliklerini kaybetmemeleri için Bağdat'ın kuzeyinde inşa ettirdiği şehir Samarra'dır. Mutasım, Hilafet merkezini de daha güvenli gördüğü bu şehre taşıdı. Böylece İslam tarihine Samarra Devri (836-892) adıyla geçen dönemi başlattı.
6. **D** Katvan Savaşı 1141 yılında yaşanmıştır. Bu savaş Sultan Sencer Dönemi'nde Karahitaylarla yapılmış, bu savaş ile Büyük Selçuklular yıkılma sürecine girmişlerdir. Not; Tuğrul Bey, Abbasi halifesinin yardım çağrısı üzerine Bağdat Seferine çıkmış ve bu sefer sonunda Büveyhoğullarına son vermiştir.
7. **A** Letaif-i Hikmet; Ahi Evran
• Fisus'ul Hikem; İbn Arabi
• Cami'üt Tevarih; Reşidüddin
• Kitabu'l Hiyel; El Cezeri
• Kitabu'l Menazir; İbn Heysem
8. **A** Etajenaro adlı meclis, Yüzyıl Savaşları (1337 – 1453) sırasında toplanmıştır. Bu meclis, savaşların finansmanı için gerekli vergilerin toplanması için açılmıştır.
9. **B** Soruda verilen sonuçlar 1448 yılında yaşanan II. Kosova Savaşı'nın kazanımları arasındadır. II. Murat Dönemi'nde bu savaş ile Osmanlı Avrupa karşısında savunma durumundan taarruz durumuna geçmiştir.
10. **D** Şam, Anadolu, Rumeli ve Diyarbakır "Salyanesiz yani yıllıksız" eyaletlerdir. Bu eyaletlerin en önemli özelliklerinden biri tımar sisteminin uygulandığı yer olmasıdır. Bu da verilen eyaletlerde "cebelü (atlı asker)" yetiştirildiğini göstermektedir. Cezayir, merkezden uzak ve "Salyaneli yani yıllık" bir eyalettir. Bu eyaletlerde tımar sistemi yerine iltizam sistemi uygulanıyordu.
11. **E** Öncüllerde verilenler klasik dönem Osmanlı ekonomisinin temel ilkeleridir. **Fiskalizm**; Osmanlı yöneticileri, hazine gelirlerini çıkarabilecekleri en yüksek noktaya çıkarabilmek için çalışmışlar ve ulaşılan bu ekonomik zirveden aşağıya inilmemesi için var güçleriyle çaba sarf etmişlerdir **Gelenekçilik**; Osmanlı Devleti'nde sosyal ve ekonomik dengelerin mümkün olduğu kadar bozulmamasına dikkat edilmiştir. Üretimin nasıl ve ne kadar olacağı, üretilen malların topluma ulaştırılmasının nasıl sağlanacağı gibi konulara özel dikkat edilmiştir. **İaşecilik**; Halkın refahı ve mutluluğu için piyasalarda arzu edilen kalitede ve ucuz fiyata yeteri kadar mal bulunması önemli olduğu için Osmanlı Devleti bunu gerçekleştirmek amacıyla temel tüketim mallarının yeterince üretilmesine dikkat etmiştir. (MEB, 11. Sınıf, 143)

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

- 12. E** Bahçesaray (Çehrin) Antlaşması; Osmanlı ile Rusya arasında XVII. yüzyılda (1681) imzalanmıştır. Bu antlaşma Osmanlı Devleti ile Rusya arasındaki ilk resmi antlaşma sayılmaktadır. (IV. Mehmet Dönemi)
- Ferhat Paşa; 1590 yılında Osmanlı – İran arasında imzalanmıştır. Bu antlaşma ile Osmanlı doğuda en geniş sınırlarına ulaşmıştır
  - Bucaş; 1672 yılında Osmanlı ile Lehistan arasında imzalanmıştır. Bu antlaşma ile Osmanlı batıda en geniş sınırlarına ulaşmıştır
  - Prut; 1711 yılında Osmanlı ile Rusya arasında imzalanmıştır. Bu antlaşma ile Osmanlı 1700 İstanbul antlaşmasında kaybettiği toprakları geri almıştır.
  - Yaş; 1792 yılında Osmanlı ile Rusya arasında imzalanmıştır. Osmanlı Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu onaylanmıştır.
- 13. D** Tanzimat Fermanı ile Osmanlı Devleti'nde "hukuk devleti olmak yolunda ilk adım atılmıştır" Fermanın "her gücün üzerinde bir kanun gücü vardır" maddesi buna örnektir.
- Islahat Fermanında memur olmanın şartı olarak Müslümanlık şartının kaldırılması ve I. Meşrutiyette Gayrimüslimlerin de Mebusan Meclisi'ne girebilmesi IV. öncülü doğrudur.
- Uyarı:** I. Meşrutiyet döneminde siyasi faaliyette bulunmak yasaktır. 1909 Kanunuesasi değişikliği ile çok partili siyasi yaşamın önü açılmıştır.
- Tek dereceli seçim ise ilk kez 1946 yılında uygulanmıştır.
- 14. C** Kuleli Olayı (1859); Şeyh Ahmet öncülüğünde bir grup şeriat adına Abdülmecit'i ve bazı devlet adamlarını öldürmek istemişlerdir. Bazı kaynaklar bu hareketin Islahat Fermanı, lüks ve israfa karşı düşünüldüğünü savunmuştur. Örgüt üyeleri harekete geçmeden yakalanmışlardır.
- 15. D** Bab-ı Ali baskını bir tür İttihat ve Terakki darbesidir. Bu gelişme ile;
- yönetimdeki Kamil Paşa hükümeti düşürülmüş, yerine Mahmut Şevket Paşa hükümeti getirilmiştir. Bu durum 1913 – 1918 yılları arasında yönetimde İttihat ve Terakki'nin etkinliğini artırmıştır.
- Uyarı:** Bab-ı Ali Baskınında padişah değişmemiştir. 1909 - 1918 yılları arasında V. Mehmet Reşat padişahdır.
- 16. D** Soruda verilen tarihe göre, Mustafa Kemal 1913 yılında II. Balkan Savaşı'na katılmış ve savaştan sonra Sofya Askeri Ataşeliği görevlerinde bulunmuştur.
- Uyarı; Trablusgarp Savaşı 1911 yılında başlamıştır.
- 17. A** Rum çıkarları için faaliyet yürüten bazı cemiyetler şunlardır;
- Kordos
  - Mavri Mira
  - Pontus Rum
  - Etkini Eteryia
  - Göçmenler Komisyonu
- Seçeneklerde verilen diğer cemiyetler;
- Hınçak; Ermeni
  - Alyans – Makabi; Yahudi
  - Zaven Efendi; Ermeni
  - Karakol; Milli Mücadele yanlısı gruplardan biridir.
- 18. B** Milli Mücadele yıllarında işgallere karşı silahlı mücadeleye katılan ve rütbesi subaylığa kadar yükseltilen kadın kahraman Fatma Seher (Kara Fatma)'dir.
- 19. B Lozan Barış Konferansı'nda;** Boğazlar Türkiye'nin başkanlığında bir komisyon tarafından yönetilecek fakat Türkiye boğazlarda silah – asker bulunduramayacaktır.
- Sevr Antlaşması;** Boğazlar içinde Osmanlı'nın olmadığı bir komisyon tarafından yönetilecektir.
- Montrö Boğazlar Sözleşmesi;** Komisyon uygulaması tamamen kaldırılacak ve Türkiye boğazlarda asker bulundurabilecektir.
- 20. C** 1927 yılında Belçika'dan getirilen Omar Buyse Türkiye'de teknik eğitim konusunda rapor hazırlamıştır. Rapordan sonra Türkiye'de teknik eğitim ve mesleki eğitim konusunda yeni düzenlemelere gidilmiş, bu okulların açılması ve işleyişi Maarif Vekâlet'ine bırakılmıştır.
- 21. E** Soruda bahsedilen devlet adamı Turgut Özal'dır. Özal, 1971-1973 arasında Dünya Bankasında danışman, 1979'da Başbakanlık Müsteşarı olarak görev yapmıştır.
- Türkiye ekonomisini liberalleştirmeyi hedefleyen 24 Ocak kararlarının hazırlanmasında önemli rol oynamıştır.
- 22. A** Fiume (serbest şehir), II. Dünya Savaşı'ndan önce İtalya'nın "Bizim Deniz Politikası" çerçevesinde işgal ettiği Yugoslavya toprağıdır.
- 23. A** Soru kökünde verilen tanımlama M. Foucault (ö. 1984) tarafından yapılmıştır.
- 24. B** Küreselleşme, XX. yüzyılda teknolojik gelişmelere bağlı olarak dünyada bilgi, sermaye ve insan transferinin son derece hızlı bir şekilde gerçekleşmesi ve bir anlamda dünyanın küçülmesi olarak tanımlanabilir.
- Bu bağlamda düşündüğümüzde kültürel etkileşim yavaşlamaz, tersine hızlanır.

25. D Devlet, siyasal kurumların en gelişmiş ve en iyi örgütlenmiş ve en kapsayıcı olanıdır. Bu nedenle "kurumlar kurumu" olarak kabul edilmiştir.
26. A Soru kökünde radikal demokrasinin özellikleri verilmiştir. Bu demokrasi modeli "agonistik" olarak da anılmıştır. Müzakereci demokrasi, toplumu oluşturan tüm katmanların etkileşim halinde görüş ve eleştirileriyle siyasal sürece katılmalarının önemine vurgu yapmaktadır.
27. C Kitle veya Yığın partilerinin temel örgüt birimi ocak'tır. Bu tip partilerin etkinlikleri daha sürekli ve yaygındır. Üyelerinin parti ile bağlantıları daha sıklıdır.
28. B Marksistler bütün insanlık tarihinin bir tür sınıf çatışmasından ibaret olduğunu savunmuşlardır. Buna göre, toplumdaki sınıfların ortaya çıkması da üretim araçları üzerindeki özel mülkiyettir. Çünkü üretim araçlarının kontrolünü elinde tutan kişi veya kişiler genel çoğunluğu göre daha fazla gelir elde edecektir. Marksistler, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin devlete geçmesi ile sınıfların ortadan kalkacağını savunmuşlardır.
29. B Hem Amerikan bağımsızlık savaşını hem de Fransız İhtilali'ni etkileyen gelişme Yedi Yıl Savaşları'dır. Temelde İngiltere ve Fransa arasında yaşanan bu savaşın sonuçları her iki ülkede de ekonominin bozulmasına yol açmıştır. İngiltere ekonomik açığını kapatmak için Amerika'daki kolonilerine, Fransa ise kendi halkına ek vergiler getirmiştir. Bu durum ihtilal hareketlerini tetiklemiştir.
30. D Veda Hutbesi (632) ve Magna Carta Libertatum (Büyük özgürlükler sözleşmesi - 1215) Ortaçağ'da insan haklarına katkı sunan önemli örneklerdir. Hammurabi Kanunları İlkçağ'da Babil Uygarlığı tarafından hazırlanmıştır.
31. C Sakarya zaferinden sonra TBMM ile Ukrayna arasında dostluk antlaşması imzalanmıştır.
32. C Ziya Gökalp (ö. 1924) Kültür kelimesinin yerine "hars" kelimesini kullanmıştır. Kültür kelimesinin yerine "ekin" kelimesi de kullanılmıştır.
33. A "Orkestra şefi" kavramını kullanarak, toplumda bir seçkin yönetici tabaka vurgusu yapan siyaset bilimci H. Lasswell'dir.
34. A Soruda "kültürel uyarlanma"nın tanımı yapılmıştır. İnsanlar, birbirinden farklı ve değişen çevreye etkili bir biçimde uyarlanabilmek amacıyla biyolojik değişimden çok, kültürel değişimi kullanmıştır.
35. B Soruda "homo erectus" tanımlanmıştır. Günümüzden 1.9 milyon yıl önce yaşadığı düşünülen bu insan türünün iki ayağı üzerinde durabilen ilk insan olduğu da sanılmaktadır. .
36. C Soru hakkında bazı bilgiler verilen bilim insanı İbn Heysem'dir. Heysem Avrupa'da "Alhazen" olarak tanınmıştır. Çalışmaları ile Newton ve Kepler'i etkilemiştir.
37. B "Almanya'ya göç eden bir Türk işçinin Almanca öğrenmek zorunda olması ancak Türkçeyi de gündelik hayatında kullanması" kültürel bütünleşmeye örnektir. Bu örnekte, baskın bir kültürün (Alman kültürü, Almanca) yerel öğeyi veya kültürü baskı altına almasına karşın, yerel öğenin varlığını baskın kültürle uyumlu bir şekilde sürdürülmesi vurgulanmıştır.
38. E İlk kalp nakli 1967 yılında gerçekleştirilmiştir. Güney Afrikalı cerrah Christian Barnard tedavi olanığı mümkün olmayan bir hastanın kalbini trafik kazasında ağır yaralanan bir kişinin kalbi ile değiştirmeyi başarmıştır.
- İlk modern helikopter: 1939
  - Buzdolabı: 1923
  - Çamaşır makinesi: 1924
  - İlk başarılı roket denemesi: 1926
39. A Soruda bazı özellikleri verilen bilim insanı Galileo'dur (1564-1642).
40. C Soruda önemli özellikleri verilen bilim insanı A. Von Humboldt'tur.
41. A Ekvatorda gece - gündüz süresinin yıl boyu eşit olmasında gece - gündüzü ayıran aydınlanma çizgisinin ekvatoru yıl boyu iki eşit parçaya ayırması belirleyici olmuştur. Soruda verilen diğer özellikler bu durum üzerinde etkili değildir.
42. E Soruda izohiplere ait verilen özelliklerin tümü doğru ifadelerdir.

43. D Haritada
I numaralı yer → Amazon Havzası
II numaralı yer → Kongo Havzası
III numara → Doğu Asya (Çin)
V numaralı yer → Batı Amerika çevresinde yağış fazla, IV numara ile gösterilen Kuzey Afrika kıyılarında çöl ikliminden yağış azdır.
44. B Troposfer ile stratosfer arasındaki geçiş yüzeyine tropopoz adı verilmektedir.
45. A Haritada I numara ile gösterilen Taşeli Platosu karstik kayalara sahip olduğu için tarımsal faaliyetler gelişmemiştir ve daha çok kıl keçisi yetiştiriciliği yapılmaktadır. Diğer platolarda ise tarım ve hayvancılık faaliyetleri gelişmiştir.
46. C Soruda verilen ağaç türlerinden ladin ve sarıçam iğne yapraklıdır ve soğuk iklimleri sevdiği için tayga ormanları içerisinde yer almaktadır. Ancak sedir sıcaklığı sevdiği için Akdeniz’de yaygınlık kazanmıştır.
47. C Soruda verilen Silur, Ordovisen, Devon Paleozoik’e ait jeolojik evrelerdir.
48. A Cumhuriyetin ilk nüfus sayımında (1927) toplam nüfus miktarı 13,5 milyondur. Soruda verilen diğer özellikler ise doğrudur.
49. A Soruda
I numaralı yer → Antalya
II numaralı yer → Şanlıurfa
III numaralı yer → Iğdır’da pamuk tarımı yapılırken, IV numara ile gösterilen Doğu Karadeniz’de her mevsim yağış olduğu için pamuk tarımı yapılmaz.
50. B Akdeniz’de turizm olanaklarının fazla ve gelişmiş olması balıkçılığın gelişmesini engellemiştir. Akdeniz’de balık çeşidi ise az değil sıcak olduğu için fazladır.
51. D Manganez ve tantalit metalik yapıda bor ve barit ise metalik yapıda değildir.
52. B Soruda verilenler içerisinde iplik ürünleri ihracat gelirleri içerisinde payı daha az olandır. Diğerlerinin ihracattaki payı daha fazladır.
53. D Türkiye’nin ilk tabiat parkı 1983 yılında ilan edilen Muğla’da bulunan Ölüdeniz’dir.
54. C 21 Haziran tarihinde kuzeyde gece süresi daha kısa, gölge boyu ise her zaman kuzeyde daha uzundur. Doğru seçenek en kuzeydeki Bartın’dır.
55. E Soruda verilen kıyı tipi – yer eşleştirmelerinin tümü doğrudur.
56. E Soruda verilen Erzincan Tercan KAF üzerinde yer alırken diğerleri DAF üzerinde bulunmaktadır.
57. B Haritada Obruk Platosu’nun yeri yanlış verilmiştir. Obruk Platosu yerine Cihanbeyli Platosu doğru olacaktır.
58. C Küre Dağları kıvrımlı olduğu için kraterlere rastlanmaz, ayrıca Ağrı Dağı’nda güncel buzullara rastlanır. Soruda verilen diğer öncüller ise doğrudur.
59. A Haritada I numara ile gösterilen Antalya çevresinde sis yoğunluğu daha azdır.
60. A Soruda verilen ovaların ortak özelliği yağış miktarlarının az olmasıdır.

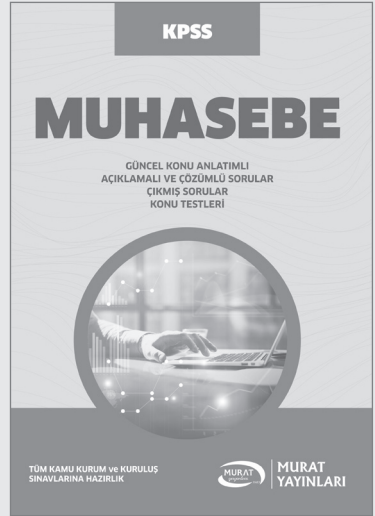
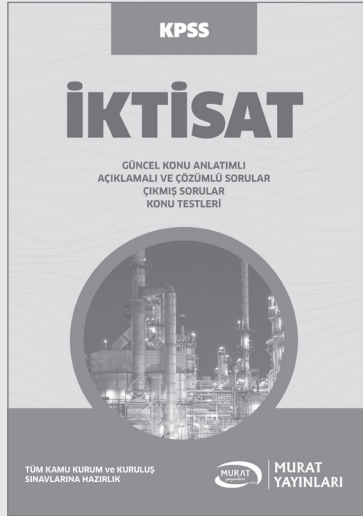
MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

61. C “Empati” 2018 yılında yayımlanan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı’nda yer alan değerlerden biri değil, temel becerilerden biridir.
62. C “Çoktan seçmeli testlere göre daha objektiftir” ifadesi doğru değildir. Kısa cevaplı testlerde çoktan seçmeli testlere göre daha sübjektiftir. (öznel)
63. D II. öncülde verilen bilgi doğru değildir. Çünkü hiçbir ölçme aracı öğrencilerin başarılarının karşılaştırılmasını hedeflemez.
64. E “Planlama ve proje yönetme yeteneğinde olma”, sekiz anahtar yetkinlik içinde “İnisiyatif alma ve girişimcilik” yetkiliği kapsamındadır.
65. E Öncüllerde verilenler öğretmenlerin film seçiminde dikkat etmesi gereken hususlar arasındadır. Bunların dışında dikkat edilmesi gereken diğer hususlar şunlardır;
- Filmde yer alan sahneler genel ahlaka uygun mu?
  - Film öğrencilerin seviyelerine uygun mu?
  - Filmin içeriği kazanımların edinilmesini destekliyor mu?
  - Filmde kullanılan dil, kostüm, dekor dönemin şartlarına uygun mu?
66. A Aylin okulda öğrendiği bir bilgiyi hatırlamıştır. Bu basamakta bireyler, hatırlama, sıralama, listeleme, tanımlama ve eşleştirme gibi davranışlar gösterirler.
67. B 5. sınıf “Bilim, Teknoloji ve Toplum” öğrenme alanında; dürüstlük, çalışkanlık ve bilim etiği gibi değerlerle öz denetim ve dijital okuryazarlık gibi becerilerin verilmesi hedeflenmiştir.
- Harita okuryazarlığı “İnsanlar, Yerler ve Çevreler” öğrenme alanı içinde verilmek istenen bir beceridir.
  - Türkçeyi güzel ve doğru kullanma “Kültür ve Miras” öğrenme alanı içinde verilmek istenen bir beceridir.
68. E Soruda verilen özellikler “konuşma halkası” tekniği ile ilgilidir. Bu teknikte, görüş geliştirme tekniğinden farklı olarak, öğrenciler sırayla konuşurlar.

69. B Soruda “pazaryeri tekniği” uygulanmak istenmiştir. Bu teknikte öğrencilerin birbirlerini tanıması, birbirlerinin görüşlerini, çözümlerini görmesini sağlayan aşamalı bir öğrenme stratejisi hedeflenmiştir.
70. E Araştırma – Soruşturma öğretim stratejisinde en çok kullanılan yöntem “proje”dir.
71. C Altı şapkalı düşünme tekniğinin en temel hedefi öğrencilerin çok yönlü düşünmesini sağlamaktır. Bu teknikte farklı renkte altı şapka vardır. Beyaz şapka (tarafsız), kırmızı şapka (duygusal), siyah şapka (kötümser), sarı şapka (iyimser), yeşil şapka (yaratıcılık), mavi şapka (sonuç).
72. D Materyallerin sadece görsellerden oluşması gerekmez.
73. B Öğretmenin derse başlamadan önce öğrencilerine anlatacağı temel başlık ve kavramlarını tahtaya yazması “ipucu / işaretler” yöntemine başvurduğunu gösterir.
74. B Sözcük oyunları, konferans, Beyin fırtınası / Kitap, bilgisayar (SÖZEL, DİLSEL)
75. D Öğretmen, Nida’nın cevaplarına karşı anlamlı ve hızlı dönütler (geri bildirim) yaparak, onu cesaretlendirmiştir.
- Öğrenciler cevaplarına hızlı dönütler aldıklarında hızlı öğrenmeye başlamışlardır. Bu uygulama ayrıca öğrenci – öğretmen ilişkisini geliştirmesi açısından da önemlidir. Ayrıca öğrenci öğrenmeye karşı olumlu tutum sergilemeye başlar.

COPYRIGHT © MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Deneme Sınavının her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, deneme sınavlarının tamamen veya bir kısmının Murat Yayınları Ltd. Şti.'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve deneme sınavlarının hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş demektir.

Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratyayinlari.com